

Abstrakt

Tato práce se věnuje porovnání dvou klíčových kodifikací českého zemského práva první poloviny 16. století, a to *Vladislavského zřízení zemského* a *Zemského zřízení z roku 1549*. Cílem je zodpovědět na otázku, zda je možné na mladší ze zákoníků pohlížet stejně, jak tak činí dosavadní historiografie. Tedy, že *Zemské zřízení z roku 1549* je pouhou redakcí Vladislavovy kodifikace. Rád bych se zamyslel nad tím, jestli rozdíly obou děl nedosahují takové míry, že bychom měli spíše hovořit o dvou relativně samostatných zákonících. Faktem je, že oba právní předpisy vznikaly ve velmi odlišném prostředí a působily na ně různé ideové i personální vlivy. Odlišná je také struktura textu a obsahová stránka obou zákoníků. Pro podobu práva obecně, nejen v rámci raného novověku, je klíčové rozložení moci uvnitř státu, což se samozřejmě podepsalo na výsledné podobě obou kodifikací.

V první kapitole se zaměřím na zasazení obou zákoníků do celkového právněhistorického kontextu, s důrazem na okolnosti vzniku, průběhu přípravných prací a reálných dopadů na rozložení moci v rámci země Koruny české. Pozornost bude také věnována státoprávnímu myšlení v dílech vybraných klasiků. Dalším mým cílem je zaměřit se i na celkový právní vývoj nejen v rámci Českého království, ale i Markrabství moravského. Jsem toho názoru, že tento směr zkoumání může odhalit zajímavé paralely mezi českým a moravským zemským právem zkoumaného období.

V druhé kapitole se budu věnovat srovnání obsahové a formální stránky *Vladislavského zřízení zemského* a *Zemského zřízení z roku 1549*. Komparace se bude týkat přemluv, resp. úvodních článků, po kterých bude následovat srovnání vybraných ustanovení, které upravují hlavní tematické okruhy obou děl. Tedy vztahu panovníka a stavů, rozložení moci ve státě, fungování základních institucí raněnovověkého státu, a i poté vybraným okruhům soukromoprávní i veřejnoprávní povahy. Součástí této práce bude i konkordance těchto článků, která také pomůže vrhnout světlo na vzájemný vztah obou zkoumaných zákoníků.